

Handläggare
Kerstin Ulander
Tel 08 - 508 10 034

Till
Östermalms Stadsdelsnämnd
sammanträde 2014-02-06

Införande av öppna möten i stadens facknämnder och bolagsstyrelser samt i Kommunstyrelsen

Remiss från Kommunstyrelsen (KS dnr 014-1659/2013)

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion till Kommunfullmäktige av Ann-Margarethe Livh m fl (V) om öppna möten även för stadens facknämnder och bolagsstyrelser samt för Kommunstyrelsen, på samma sätt som för stadsdelsnämnderna. Kommunfullmäktige har öppna möten men där har allmänheten inte yttranderätt. Stadsdelsförvaltningen tar inte ställning till hur de förtroendevalda politikerna ska ha sin dialog med allmänheten/medborgarna utan lämnar endast några kommentarer nedan.

Stadsdelsnämnderna har av Kommunfullmäktige fått ett särskilt uppdrag. Det framgår tydligt av det reglemente för stadsdelsnämnderna som Kommunfullmäktige fastställde år 2010. Som första uppgift anges där att ”*stärka den lokala demokratin och delaktigheten i respektive stadsdelsområde*”. Facknämnderna och bolagsstyrelserna har inte fått något liknande uppdrag av Kommunfullmäktige.

Öppna nämndsammanträden ställer helt andra krav än slutna möten. De tar längre tid, de kräver mer förberedelser, media kan vara närvarande och de kan ibland vara stökiga och konfliktfyllda. Som ett rent beslutsorgan är öppna nämndmöten inte lika snabba och effektiva som slutna möten.

Till de öppna nämndmötenas fördel kan sägas att de är en ventil och en kontaktyta för allmänheten/medborgarna gentemot kommunen/staden. Därför får stadsdelsnämnderna ta emot många frågor som hör till facknämnderna eller bolagsstyrelserna, eftersom allmänheten/medborgarna har svårt att få kontakt med facknämnderna eller bolagsstyrelserna.

Stadsdelsnämnderna är unika i staden även genom att ta emot skriftliga medborgarförslag. En hel del medborgarförslag till stadsdelsnämnderna gäller facknämnderna eller bolagsstyrelserna. Stadsdelsnämnderna vidarebefordrar

som regel sådana medborgarförslag till berörd facknämnd eller bolagsstyrelse, som dock inte har någon skyldighet att behandla dessa. Det är därför inte ovanligt att förslagsställaren inte får något svar från berörd facknämnd eller bolagsstyrelse. Enligt stadsdelsförvaltningens uppfattning skulle det vara bra om facknämnderna och bolagsstyrelserna behandlade skriftliga medborgarförslag på ett likartat sätt som stadsdelsnämnderna.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion i Kommunfullmäktige av Ann-Margarethe Livh med flera (V) om öppna möten i facknämnder, Kommunstyrelsen och bolagsstyrelser på samma sätt som gäller för stadsdelsnämnderna. Även Kommunfullmäktige har öppna sammanträden men där har allmänheten inte yttranderätt.

I motionen föreslås att alla nämnder ska vara öppna för allmänheten. Stockholmskommunerna ska ha möjlighet att i öppen dialog framföra åsikter till facknämnden respektive styrelsen inför de beslut som ska fattas. Motionären föreslår även att medborgarförslag ska kunna inlämnas till facknämnder samt att facknämndernas och bolagsstyrelsernas sammanträden annonseras.

Enligt Kommunallagen är nämndsammanträden i princip slutna. Sedan den 1 juli 1994 finns dock möjlighet att ha offentliga nämndsammanträden. Möjligheten gäller bara nämndernas plenum, inte utskottssammanträden eller presidie möten. När fullmäktige har medgett offentlighet ligger det på nämnden att i sista hand avgöra vilka ärenden som kan handläggas vid ett offentligt sammanträde. Detta stämmer med dels den grundläggande kommunalrättsliga principen att nämnderna själva bestämmer vilka åhörare man vill ha, dels med en av grundstenarna i offentlighetsprincipen som innebär att varje myndighet självständigt och med tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen som grund avgör gränserna för allmänhetens tillgång till det material som myndigheten förfogar över.

I två fall ska huvudregeln om slutna möten emellertid alltid gälla. Det ena avser ärenden som innebär myndighetsutövning för enskilda personer och det andra avser ärenden där det förekommer uppgifter som hos nämnden omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Detta framkommer av Kommunallagens 6 kap 19 a §.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för Stadsdelsförvaltningen.

Remissen

Kommunstyrelsen har till Stadsledningskontoret, Stadshus AB, Idrottsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantör Stadsdelsnämnd och Östermalms Stadsdelsnämnd remitterat en motion till Kommunfullmäktige av Ann-Margarethe Livh med flera (V) om införandet av öppna möten i facknämnder, Kommunstyrelsen och bolagsstyrelser på samma sätt som gäller för stadsdelsnämnderna. Även Kommunfullmäktige har öppna sammanträden men där har allmänheten inte

yttranderätt.

Remisstiden sträcker sig till den 31 januari 2014. Förvaltningen har begärt och fått anstånd med remissvaret till den 7 februari 2014.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har tagit del av motionens förslag till öppna möten i facknämnder, kommunstyrelse och bolagsstyrelse. I stadens reglementen anges vad Kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, facknämnder och bolagsstyrelser har för uppdrag. I reglementet för stadsdelsnämnderna återfinns § 11 som anger att stadsdelsnämnden bör besluta att dess sammanträden ska vara offentliga. Denna ordalydelse finns inte med i de andra reglementena för stadens övriga nämnder. Motionärens förslag till öppna möten kräver därför ändringar i stadens reglementen genom fullmäktigebeslut.

Stadsdelsförvaltningen tar inte ställning till hur de förtroendevalda politikererna ska ha sin dialog med allmänheten/medborgarna utan lämnar endast några kommentarer nedan.

Stadsdelsnämnderna har av Kommunfullmäktige fått ett särskilt uppdrag. Det framgår tydligt av det reglemente för stadsdelsnämnderna som Kommunfullmäktige fastställde år 2010. Som första uppgift anges där att ”*stärka den lokala demokratin och delaktigheten i respektive stadsdelsområde*”. Facknämnderna och bolagsstyrelserna har inte fått något liknande uppdrag av Kommunfullmäktige.

Öppna nämndsammanträden ställer helt andra krav än slutna möten. De tar längre tid, de kräver mer förberedelser, media kan vara närvarande och de kan ibland vara stökiga och konfliktfyllda. Som ett rent beslutsorgan är öppna nämndmöten inte lika snabba och effektiva som slutna möten.

Till de öppna nämndmötenas fördel kan sägas att de är en ventil och en kontaktyta för allmänheten/medborgarna gentemot kommunen/staden. Därför får stadsdelsnämnderna ta emot många frågor som hör till facknämnderna eller bolagsstyrelserna, eftersom allmänheten/medborgarna har svårt att få kontakt med facknämnderna eller bolagsstyrelserna.

Stadsdelsnämnderna är unika i staden även genom att ta emot skriftliga medborgarförslag. En hel del medborgarförslag till stadsdelsnämnderna gäller facknämnderna eller bolagsstyrelserna. Stadsdelsnämnderna vidarebefordrar som regel sådana medborgarförslag till berörd facknämnd eller bolagsstyrelse, som dock inte har någon skyldighet att behandla dessa. Det är därför inte ovanligt att förslagsställaren inte får något svar från berörd facknämnd eller bolagsstyrelse. Enligt stadsdelsförvaltningens uppfattning skulle det vara bra om facknämnderna och bolagsstyrelserna behandlade skriftliga medborgarförslag på ett likartat sätt som stadsdelsnämnderna.

Bilaga

Motion till Kommunfullmäktige av Ann-Margarethe Livh m fl (V) dnr 014-

1659/2013